

บทคัดย่อ

174798

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การคุ้มครองสวัสดิภาพเด็กตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ศึกษาเฉพาะกรณี: มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ม่มีผู้ดูแล

ชื่อผู้เขียน : นางสาวจันทร์เพ็ญ รัชตาทิวัฒน์

ชื่อปริญญา : นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ปีการศึกษา : 2548

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ขวัญชัย สันตสว่าง ประธานกรรมการ
2. อาจารย์ ดร. สงขลา วิชัยขัทคะ

เด็กก่อนวัยเรียน ถือเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดในการวางรากฐานและสร้างเสริมคุณภาพของคน จึงควรส่งเสริมให้บิดามารดา หรือผู้ปกครองเป็นผู้ดูแลอบรมสั่งสอนบุตรในวัยนี้ด้วยตนเอง แต่เนื่องจากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบันทำให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องออกไปทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพ ทำให้ไม่สามารถดูแลบุตรได้ด้วยตนเองในบางช่วงเวลา วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะหามาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ม่มีผู้ดูแล โดยทำการศึกษาถึงปัญหาของการที่เด็กขาดผู้ดูแล และศึกษาถึงสภาพปัญหาทางสังคม ทั้งในด้าน โครงสร้างและรูปแบบของครอบครัวไทย ด้านการเงินของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง และด้านการบริหารจัดการของสหภาพแรงงานต่าง ๆ ซึ่งถือเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งในการคุ้มครองเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ม่มีผู้ดูแล ตลอดจนทำการวิเคราะห์ปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองดูแลเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ม่มีผู้ดูแลในประเทศไทย

ผลจากการศึกษาและวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นพบว่า อุปสรรคที่สำคัญในการคุ้มครองดูแลเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ม่มีผู้ดูแล คือ การไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่จะมุ่งส่งเสริมให้เกิดการคุ้มครองดูแลเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ม่มีผู้ดูแล

อย่างเป็นทางการ ซึ่งจากการศึกษากฎหมายในต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศเกาหลีใต้ ประเทศอินเดีย และสหราชอาณาจักร นั้น ประเทศเหล่านี้ได้กำหนดมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลเด็กในช่วงเวลาที่ไม่ใช่ผู้ดูแลไว้หลายมาตรการ อาทิ การจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กในสถานประกอบการ การจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กเคลื่อนที่ การคืนเงินภาษีสำหรับการดูแลบุตร (Childcare Tax Credit--CTC) และเงินสนับสนุน (เงินกู้ยืม) สำหรับการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กในสถานประกอบการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงได้เสนอมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองดูแลเด็กก่อนวัยเรียนในช่วงเวลาที่ไม่ใช่ผู้ดูแล โดยนำมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย มาตรการทางกฎหมายดังกล่าวได้แก่

- 1) การกำหนดให้มีการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนในหน่วยงานของรัฐ และสถานประกอบกิจการของเอกชน
- 2) การกำหนดให้รัฐต้องให้การสนับสนุนในการจัดตั้งสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนในสถานประกอบกิจการของเอกชน
- 3) การกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการดำเนินการและมีอำนาจควบคุมดูแลสถานรับเลี้ยงเด็กที่จัดตั้งขึ้นภายในเขตพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแต่ละรูปแบบ
- 4) การกำหนดให้มีสถานรับเลี้ยงเด็กก่อนวัยเรียนเคลื่อนที่ตามแหล่งชุมชนหรือสถานที่ก่อสร้างต่าง ๆ
- 5) การกำหนดให้มีการคืนเงินภาษีสำหรับการดูแลบุตร

มาตรการทางกฎหมายที่เสนอนี้ นอกจากจะสามารถนำมาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการที่เด็กขาดผู้ดูแลแล้ว ยังเป็นการรองรับสิทธิเด็กและเป็นการปฏิบัติตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 53 ประกอบกับมาตรา 80 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อีกทั้งเป็นการปฏิบัติตามพันธกรณีในฐานะที่ประเทศไทยเป็นภาคีสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กอีกด้วย

ABSTRACT

174798

Thesis Title : The Protection of Children's Welfare Under the
Constitution: A Case Study on Legal Measures to
Protect Pre-School Age Children in Absence of
Daycare

Student's Name : Miss Janpen Ratchathaiwat

Degree Sought : Master of Laws

Academic Year : 2005

Advisory Committee :

1. Asst. Prof. Dr. Khwanchai Santasawang   Chairperson
2. Dr. Songkhla Vijaykadga

The pre-schooling period of time can be considered as the most crucial time to lay the foundation and improve the quality of life for children. The parents or guardians of the children should be encouraged to raise pre-school children themselves. However, in view of the current economic situation, it is necessary for many parents or guardians to work to make a living and, as a result, they are not able to take good care of their own children on some occasions.

The purpose of this thesis is to examine certain legal measures to give the children of pre-school age who are not adequately taken care of during the absence of their parents or guardians. This study reviews problems related to

the absence of adequate child care, social problems, the family structure and lifestyle of the Thai people and the income of the parents or guardians, as well as the operation of the labor unions. All of these elements are regarded as obstacles to the protection of unattended pre-school children. This study includes an analysis related to unattended pre-school age children in Thailand.

The results of the study and analysis reveal that the obstacles in giving protection to the unattended pre-school age children are related to the lack of concrete legal measures promoting the protection of pre-school age children. The study of Korean, Indian, and British legislation in this area reveals that these countries have enacted certain legal measures to give protection to pre-school age children in the absence of parental/guardian care, such as setting up daycare units in business establishments or setting up mobile child care units, giving tax credits to parents and guardians using daycare services, and granting loans to set up daycare units in business establishments.

This thesis has proposed certain legal measures to give protection to pre-school age children in the absence of daycare by adapting the legal measures employed by foreign nations to accommodate the Thai culture and environment.

The legal measures include the following:

1. Daycare units should be set up for pre-school age children in governmental departments and private business establishments.
2. The government should give support to the establishment of daycare for pre-school age children in private business establishments.
3. The local administrative agencies should have the autonomy to operate and have the power to control daycare centers set up in the areas of different types of local administrative agencies.

4. There should be mobile daycare units in different communities or work sites.

5. There should be tax credits for the expenses of taking care of children of pre-school age.

The measures suggested will not only solve the problems of pre-school age children lacking adequate daycare, but they will also guarantee of the rights of the children in compliance with the fundamental state policies under Articles 53 and 80 of the Constitution. The measures are also regarded as in compliance with the objectives of the Convention of the Rights of the Child to which Thailand is a party.